

PATVIRTINTA

Gelgaudiškio „Šaltinio“ ugdymo
centro direktoriaus 2024 m.
rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-87

GELGAUDIŠKIO „ŠALTINIO“ UGDYMO CENTRAS REGIONO UGDYMO ĮSTAIGŲ KONSULTAVIMO MODELIS (ALGORITMAS)

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

Regioninio Gelgaudiškio „Šaltinio“ ugdymo centro konsultavimo modelis apibrėžia regioninio specialiojo ugdymo centro (toliau – Centras) konsultavimo teikimo sąlygas, reikalingą dokumentaciją, konsultavimo formas ir eiga Centrai priskirto regiono mokykloms, vykdančioms ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas (toliau – Mokykla).

Konsultavimo Centre paskirtis – padėti Mokyklai sukurti tinkamas įtraukiojo ugdymo(si) sąlygas mokiniams, turintiems vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) dėl įvairiapusių raidos, intelekto, mokymosi sutrikimų, kalbos/komunikacijos ir elgesio/emocijų sutrikimų, kai pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – PPT) ir (ar) kitų įstaigų pateiktų rekomendacijų nepavyksta įgyvendinti.

Konsultavimo principai:

- individualizavimo;
- bendradarbiavimo;
- veiksmingumo;
- profesionalumo;
- konfidencialumo;
- nešališkumo ir objektyvumo.

Konsultavimo paslaugų gavėjai – mokiniai ir mokytojai, švietimo pagalbos ir kiti su mokiniu dirbantys specialistai bei darbuotojai, tėvai (globėjai, rūpintojai).

Konsultavimo paslaugų teikėjai – Centro specialistų komanda, kurią gali sudaryti: psichologai, logopedai, specialieji pedagogai, gydytojai - vaikų ir paauglių psichiatrai, socialiniai pedagogai, mokytojai, auklėtojai, pagal galimybes ir poreikį – psichoterapeutai, kineziterapeutai, ergoterapeutai ir kt.

Centre teikiamos skirtingos formos ir trukmės konsultavimo paslaugos.

II SKYRIUS

KONSULTAVIMO PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA (ALGORITMAS)

1. Konsultacijoms į Centrą kreipiamasi, kai taikant PPT ir/ar kitų institucijų bei Mokykloje dirbančių specialistų pateiktas rekomendacijas, SUP turinčio mokinio įtrauktis yra nesėkminga:

- nepasiekama numatyta individuali mokinio pažanga;
- Mokykloje nepavyksta sukurti tinkamų sąlygų mokinio SUP tenkinti;
- kitos priežastys, keliančios sunkumų mokinio ugdymuisi, socializacijai.

2. Centrai pateikiami dokumentai:

- prašymas Centro direktoriui (Mokyklos vadovo arba tėvų (globėjų, rūpintojų));

- mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimas (konsultavimui centre bei duomenų apie mokinio ugdymą(si) pateikimui);
- situacijos apibūdinimas ir lūkesčiai (laisva forma);
- PPT išduotos pažymos su rekomendacijomis (kopijos);
- mokinio individualus ugdymo planas, kurio sudėtinė dalis yra pagalbos planas, o mokinio ugdymo pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas – pagalbos planas (toliau – IPP);

- Mokyklos vaiko gerovės komisijos priimti sprendimai ir jų įgyvendinimas siekiant užtikrinti sėkmingą mokinio SUP tenkinimą (dokumentų kopijos);

Prireikus, Centro specialistai gali paprašyti pateikti kitus konsultacijai reikalingus dokumentus (pvz., iš tėvų (globėjų, rūpintojų) gautą informaciją apie mokinio sveikatos būklę, ar sveikatos įstaigų specialistų rekomendacijas).

3. Į Centrą dėl konsultavimo paslaugų gali kreiptis:

3.1. Mokykla.

Mokyklos VGK konsultuojasi su PPT specialistais, tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegialiai aptaria mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimą, pagalbos veiksmingumą ugdant įtraukties būdu. Nusprendus, kad reikalinga tikslinė Centro specialistų konsultacija, gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) raštišką sutikimą, VGK sprendimu Mokyklos vadovas teikia prašymą Centro direktoriui dėl konsultacijos suteikimo, kitus dokumentus.

III SKYRIUS KONSULTAVIMO EIGA IR FORMOS

1. Gavus reikiamus dokumentus dėl konsultacijos, paskiriamas atvejį koordinuojantis asmuo ir sudaroma specialistų komanda (toliau – Komanda) atvejo analizei. Komandos sudėtis gali būti keičiama, priklausomai nuo Centro vidinių resursų, siekiamos spręsti problemos ypatumų.

2. Atvejo dokumentų analizei (įvertinimui, aptarimui) ir sprendimo priėmimui dėl konsultacijos suteikimo skiriamas ne ilgesnis kaip 10 darbo dienų laikotarpis.

3. Koordinuojantis atvejį asmuo pasirinktu būdu (kontaktiniu, nuotoliniu, mišriu) organizuoja Komandos susitikimą su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir Mokyklos atstovais pirminiam atvejo aptarimui, papildomos informacijos gavimui.

4. Kiekvienu individualiu atveju Centro Komanda, įvertinusi visas su konkreto mokinio atveju susijusias aplinkybes, kolegialiai nusprendžia, kuri konsultavimo forma tinkamiausia. Vadovaujamosi minimalios intervencijos principu, t. y. pagal galimybes naudojamosi tomis pagalbos formomis, kurios mažiausiai atitraukia mokinį nuo jo įprastos ugdymosi aplinkos.

5. Centras pateikia informaciją mokyklai, tėvams (globėjams, rūpintojams) apie skirtas Centro paslaugas, jų trukmę, formą, pobūdį. Suderinamas laikas su Mokykla ir tėvais (globėjais, rūpintojais) dėl konsultavimo paslaugų teikimo.

6. Centre teikiamos skirtingos formos, trukmės konsultavimo paslaugos:

6.1. mobilios komandos konsultacija priskirto regiono Mokykloje – stebėti, rinkti duomenis apie mokinio ugdymą(si), elgesio ypatumus įvairiose veiklose, kasdieninėse situacijose bendraujant su mokytoju (-ais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, tėvais (globėjais, rūpintojais), bendraklasiais. Įvertinti mokinio IPP (individualios pagalbos plano) įgyvendinimą, taikomus ugdymo metodus ir būdus, mokymo priemones, ugdymo aplinkos pritaikymą ir kt., parinkti veiksmingiausius pagalbos būdus sėkmingai įtraukčiai įgyvendinti. Įgalinti Mokyklą atrasti ugdymosi ir/ar gyvenamojoje aplinkoje mokinį motyvuojančių, palaikančių, stiprinančių vidinių ir išorinių resursų konsultuojant mokytojus, švietimo pagalbos ir kitus su mokiniu dirbančius specialistus bei darbuotojus, tėvus (globėjus, rūpintojus) siekiant plėtoti vaiko ugdymosi, socialinės adaptacijos galimybes, užtikrinant mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimą.

6.2. trumpalaikės konsultacijos Centre - išanalizavus pateiktą Mokyklos, tėvų (globėjų, rūpintojų) informaciją, stebėti, rinkti duomenis apie mokinį įvairių veiklų po pamokų metu, išbandyti

ir atrasti veiksmingus mokiniui pagalbos būdus, ugdymo metodus ir (ar) tinkamo elgesio formavimo strategijas, parinkti tinkamas mokiniui specialiąsias mokymo priemones ir (ar) technines pagalbos priemones bei konsultuoti tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus, švietimo pagalbos ir kitus su mokiniu dirbančius specialistus bei darbuotojus.

6.3. vidutinės trukmės konsultacijos Centre, jei vaikui nustatytas intelekto sutrikimas ir paskirtas ugdymas pagal individualizuotas bendrojo ugdymo programas - stebėti mokinių ugdymo procese, teikti jam intensyvią švietimo ir kitą pagalbą, organizuoti mokinio SUP atitinkantį ugdymą (jei Centras tokias paslaugas teikia), konsultuoti tėvus (globėjus, rūpintojus) ir mokytojus, Mokyklos švietimo pagalbos specialistus dėl IPP rengimo, ugdymo turinio pritaikymo, švietimo pagalbos teikimo, mokymo(si) metodų ir būdų, specialiųjų mokymo priemonių ir (ar) techninės pagalbos priemonių parinkimo, naudojimo, ugdymo aplinkos pritaikymo siekiant sėkmingos įtraukties Mokykloje.

7. Konsultavimo paslaugų trukmė ir eiga:

7.1. Mobilios komandos konsultacija Mokykloje - komandos specialistų lankymosi dažnumas ir apsilankymų skaičius nustatomas individualiai.

7.2. Mobilios komandos veiklos etapai:

Problemos identifikavimas – atvejo problemos išgryninimas;

Problemos analizavimas – išanalizuojama situacija: mokinio individualios savybės, stiprybės, turimi gebėjimai, įgūdžiai, teikta mokiniui pagalba, mokinio ugdymo(si) aplinka, ugdymo organizavimo procesas ir kt.;

Konsultavimo plano sudarymas ir įgyvendinimas;

Konsultavimo plano veiksmingumo įvertinimas, grįžtamasis ryšys.

7.3. Esant situacijai, kai mobilios komandos specialistai nustato, kad mokinio ugdymosi sunkumams įveikti Mokyklos resursų nepakanka ir teikiama mokiniui pagalba neveiksminga, siūloma galimybė teikti mokiniui tikslinę pagalbą Centre – trumpalaikes ar vidutinės trukmės konsultacijas (jei konsultuojamas mokinys ugdomas pagal individualizuotas bendrojo ugdymo programas) parengiant konsultavimo paslaugų teikimo planą (toliau – Planas) ar ieškoma kitų mokinio gerovę užtikrinančių sprendimų.

7.4. Trumpalaikės konsultacijos Centre trukmė – iki 15 dienų, Plane numatant konsultacijų pas Centro specialistus skaičių, kitų veiklų pobūdį ir skaičių.

7.5. Trumpalaikės konsultacijos Centre sudarytame Plane specialistai numato ir mokinio buvimo Centre laikotarpiu teikia intensyvią pagalbą ir išbando įvairius ugdymo metodus ir priemones, pagalbos mokiniui būdus, padedančius įveikti ugdymo(si), elgesio, emocijų sunkumus, ugdyti socialinius įgūdžius ir kt. Planas gali būti tikslinamas ir koreguojamas. Į Plano sudarymo ir aptarimo procesą įtraukiamas pats mokinys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

7.6. Baigiantis mokinio trumpalaikės konsultacijos laikui, Centre arba Mokykloje organizuojamas susitikimas, kurio metu aptariamas Plano įgyvendinimas su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), jį ugdančiais mokytojais, švietimo pagalbos ir kitais su mokiniu dirbančiais specialistais bei darbuotojais, teikiami siūlymai Mokyklos parengto mokinio IPP tikslinimui, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu pateikiamos Centro specialistų rekomendacijos dėl mokinio ugdymo, pagalbos mokiniui teikimo ir kt.

7.7. Centro paskirtas specialistas tarpininkauja, padeda mokiniui grįžti į Mokyklą: mokinio Mokykloje praleidžia iki trijų dienų (pagal poreikį ir galimybes), padeda jam integruotis ir pritaikyti naujai įgytus įgūdžius, konsultuoja ir padeda ugdantiems mokytojams, švietimo pagalbos ir kitiems su mokiniu dirbantiems specialistams bei darbuotojams praktiškai taikyti pasiteisinusius pagalbos mokiniui Centre darbo metodus ir būdus, priemones, pritaikyti ugdymo(si) aplinką.

7.8. Ne vėliau kaip po trijų mėnesių nuo suteiktos mokiniui trumpalaikės konsultacijos, Mokykla sutartu būdu informuoja Centrą apie pateiktą rekomendacijų ir mokinio IPP numatytų priemonių įgyvendinimą, jų poveikį. Esant poreikiui organizuojamas Centro Komandos ir Mokyklos VGK, mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimas kurio metu aptariamas pagalbos mokiniui veiksmingumas, koreguojamas mokinio IPP.

7.9. Jei taikomos mokiniui IPP numatytos priemonės Mokykloje nepadedą pasiekti numatytos individualios mokinio pažangos, ugdant mokinį įtraukiuoju būdu, organizuojamas Centro Komandos, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir Mokyklos atstovų susitikimas, kurio metu aptariama situacija ir tolimesni veiksmai (įvertinamas rekomendacijų taikymo veiksmingumas, tikslingumas, esant poreikiui, periodiškai organizuojami atvejo aptarimai su ugdančiais mokytojais, ieškoma kitų mokinio gerovę užtikrinančių sprendimų).

7.10. Vidutinės trukmės konsultacijos Centre trukmė – iki 60 mokymosi dienų (nepertraukiamai).

7.11. Vienu metu vidutinės trukmės paslaugos Centre gali būti teikiamos vidaus tvarkoje nustatytam mokinių skaičiui.

7.12. Vidutinės trukmės konsultacijos Centre teikimo laikotarpiui, esant poreikiui ir galimybėms, mokiniui suteikiama apgyvendinimo paslauga. Jei mokinsys apgyvendinamas Centre, adaptacijos laikotarpiu, atsižvelgiant į jo amžių, emocinius ypatumus ir kt. gali būti apgyvendintas drauge su vienu iš tėvų (globėju, rūpintoju).

7.13. Atsižvelgiant į mokinio individualius poreikius, jam pritaikomi ugdymo būdai ir metodai, ugdymo(si) aplinka, parenkamos tinkamos mokymo, techninės pagalbos priemonės. Mokinys skatinamas dalyvauti jo poreikius ir interesus atitinkančioje neformaliojo švietimo veikloje.

7.14. Centro specialistai dirba komandiniu principu. Bendraudami su mokiniu, jie nuolat jį stebi ir pagal savo profesinę kompetenciją, renka ir analizuoja duomenis apie vaiko ugdymosi, elgesio, asmenybės ypatumus. Centro specialistų komanda parengia mokinio stebėjimo išvadą (mokinio galios ir sunkumai, socialiniai įgūdžiai, ugdymosi poreikiai, emocijų ir elgesio ypatumai ir kt.), patikslina pagalbos jam reikmes ir parengia Planą, kuriuo vadovaujantis jam teikiama intensyvi kompleksinė įvairių sričių specialistų pagalba. Į Plano sudarymo ir aptarimo procesą įtraukiamas pats mokinsys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

7.15. Centro specialistai reguliariai organizuoja susitikimus ir teikia vaiko tėvams (globėjams, rūpintojams) konsultacijas, informaciją apie vaiko ugdymosi pasiekimus, pažangą, elgesio pokyčius ir rekomendacijas įgalinant juos teikti pagalbą vaikui namuose.

7.16. Vidutinės trukmės konsultacijos Centre laikotarpiu, Mokyklos mokinį ugdantis (-ys) mokytojas (-ai), švietimo pagalbos ir kiti su mokiniu dirbantys specialistai, darbuotojai sutartu laiku ir dažnumu atvyksta į Centrą stebėti mokiniui taikomos pagalbos būdų, metodų, priemonių, dalyvauja praktinėje veikloje su mokiniu, konsultuojasi su Centro specialistais.

7.17. Baigiantis mokinio vidutinės trukmės konsultacijos laikui, organizuojamas susitikimas Centre arba Mokykloje, kurio metu su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), jį ugdančiais mokytojais, švietimo pagalbos ir kitais su mokiniu dirbančiais specialistais bei darbuotojais, aptariami mokinio pasiekimai, ugdymosi ir elgesio pokyčiai, pasidalinama veiksmingais pagalbos mokiniui teikimo būdais ir gerąja patirtimi. Teikiami siūlymai mokinio IPP tikslinimui, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu pateikiamos Centro specialistų rekomendacijos dėl mokinio ugdymo, pagalbos mokiniui teikimo ir kt.

7.18. Pasibaigus mokinio buvimo Centre laikui, Centro paskirtas specialistas tarpininkauja, padeda mokiniui grįžti į Mokyklą: mokinio Mokykloje praleidžia iki 5 mokymosi dienų (pagal poreikį ir galimybes) padeda jam integruotis ir pritaikyti naujai įgytus įgūdžius, konsultuoja ir padeda ugdantiems mokytojams, švietimo pagalbos ir kitiems su mokiniu dirbantiems specialistams bei darbuotojams praktiškai taikyti Centro pateiktas rekomendacijas.

7.19. Ne vėliau kaip po mėnesio nuo suteiktos mokiniui vidutinės trukmės konsultacijos, Centro Komanda organizuoja susitikimą su Mokyklos VGK, mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) pagalbos mokiniui poveikio, veiksmingumo, ugdymosi ir elgesio pokyčių aptarimui (esant poreikiui planuojami, organizuojami periodiniai susitikimai). Susitikimų metu konsultuojami mokinį ugdantys mokytojai, tėvai (globėjai, rūpintojai) švietimo pagalbos ir kiti su mokiniu dirbantys specialistai, darbuotojai, koreguojamas mokinio IPP.

7.20. Jei taikomos mokiniui IPP numatytos priemonės Mokykloje nepadedą pasiekti numatytos individualios mokinio pažangos, teikiama mokiniui pagalba neveiksminga, nepakanka Mokyklos išteklių ir (ar) darbuotojų kompetencijų mokinio ugdymosi sunkumams įveikti ugdant

įtraukiuoju būdu, organizuojamas Centro komandos, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir Mokyklos VGK, PPT specialistų susitikimas. Jo metu aptariama situacija ir ieškoma kitų mokinio gerovę užtikrinančių sprendimų.

PASTABA. Centro vykdomas konsultacijas esant poreikiui lydi tiksliniai, su konkrečiu konsultuojamu atveju susiję mokymai/paskaitos/praktiniai mokymai Mokyklų bendruomenei.
